

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ιωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 1360
Αριθ.
Διεκπ. 603

Αθήνησι τῇ 16^ῃ Μαρτίου 2020

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3014

Πρός
Τό Χριστεπώνυμον Πλήρωμα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Περί τῆς Ἑορτῆς τῆς 25^{ης} Μαρτίου»

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

«Εὐαγγελίζου γῆ, χαράν μεγάλην» ψάλλουμε σήμερα οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί στούς Ναούς μας, γιά νά τιμήσουμε τόν Εὐαγγελισμό τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Καί ταυτοχρόνως, σέ κοινή ἐορτή, ὁ Ἑλληνισμός πανηγυρίζει τήν Ἐπέτειο τοῦ 1821. Τήν ἔναρξη τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Τοῦ ἱεροῦ Αγώνα τῆς ἀπροσμέτρητης ἀποφασιστικότητος, τόλμης, θάρρους καί θυσίας γιά τήν ἐλευθερία.

Οἱ πρόγονοί μας, οἱ γενναῖοι Φιλικοί, οἱ πρωταγωνιστές τοῦ Αγώνα, οἱ μαχητές τῆς ἀπελευθερώσεως, εἶχαν ἀπό τήν προηγούμενη χρονιά, ἤδη ἀπό τό 1820, ὀρίσει τήν ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὡς ἡμέρα τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ξεσηκωμοῦ. Ἦθελαν ἔτσι νά ἐκφράσουν μέ τόν πιό δυνατό καί συμβολικό τρόπο τούς ἄρρηκτους δεσμούς μεταξύ τῆς Ὁρθοδοξίας καί τοῦ Γένους. Οἱ Ἕλληνες πολέμησαν γιά τήν Πίστη καί τήν Πατρίδα.

Ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση δέν μοιάζει μέ καμμία ἄλλη ἐπανάσταση τῆς ἐποχῆς. Ἀξιοποιεῖ μέν ιδέες ἀπό ἄλλα ἐπαναστατικά κινήματα τῶν χρόνων ἐκείνων, ἀλλά δέν εἶναι ἀντίγραφο καμμιάς. Εἶναι ἐπανάσταση μέ ἐθνικό καί θρησκευτικό χαρακτήρα. Ἔχει ὡς κίνητρο τήν ἀπελευθέρωση τῶν Ἑλλήνων ἀπό τούς Ὀθωμανούς. Ἔχει ὡς πνευματικό στήριγμα τήν πίστη στήν θεία Πρόνοια καί τόν σεβασμό πρὸς τούς πολυάριθμους Νεομάρτυρες, πού βρῆκαν θάνατο ὁμολογώντας τήν πίστη τους στόν Χριστό.

«Μάχου υπέρ Πίστεως καί Πατρίδος», έγγραφε στην Προκήρυξη τῆς 24ης Φεβρουαρίου τοῦ 1821 ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης.

Τό φρόνημα καί ἡ πίστη τῶν Ἀγωνιστῶν τοῦ '21 ὑπάρχει μέσα στόν λόγο καί στίς πράξεις τους. Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ἔβαλε τόν Σταυρό στην πρώτη σημαία πού πρόχειρα κατασκεύασε. Χαρακτηριστικά ὁ ἴδιος εἶπε, μετά τήν ἀπελευθέρωση, στούς μαθητές τοῦ πρώτου Γυμνασίου τῆς Ἀθήνας: «Ὅταν πήραμε τά ὄπλα, πρῶτα εἶπαμε υπέρ Πίστεως καί ὕστερα υπέρ Πατρίδος».

Καί ὁ Σαμιώτης λόγιος Γεώργιος Κλεάνθης, κατέγραψε μέ στίχους τά ἰδανικά τῶν Ἀγωνιστῶν: «Γιά τοῦ Χριστοῦ τήν Πίστη τήν Ἁγία καί τῆς Πατρίδος τήν Ἐλευθερία».

Στά Συντάγματα τῶν Ἐθνικῶν Συνελεύσεων τοῦ Ἀγώνα, ὑπάρχει στό Προοίμιο ἡ φράση ἡ ὁποία καί σήμερα διατηρεῖται στό Σύνταγμά μας: «Εἰς τό ὄνομα τῆς Ἁγίας καί Ὁμοουσίου καί Ἀδιαιρέτου Τριάδος!».

«Ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση εἶναι ἡ πιό πνευματική ἐπανάσταση πού ἔγινε στόν κόσμο. Εἶναι ἁγιασμένη», ἐπισημαίνει ὁ Φώτης Κόντογλου. Καί συνεχίζει: «Στήν Πόλη κρεμάστηκε ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος, ἀνοίγοντας πρῶτος τό μαρτυρολόγιο τῆς Ἐπανάστασης. Ὁ Ἀθανάσιος Διάκος πολέμησε σάν νέος Λεωνίδας καί σουβλίστηκε γιά τήν πίστη του. Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, ὁ Ἡσαΐας Σαλώνων, ὁ Ρωγῶν Ἰωσήφ, ὁ Παπαφλέσσας... καί ἄλλοι πολλοί πολεμήσανε γιά τήν ἁγιασμένη πατρίδα τους. Στήν Τριπολιτσά κλειστήκανε στή φυλακή κατά τήν Ἐπανάσταση οἱ δεσποτάδες τοῦ Μοριά καί οἱ περισσότεροι πεθάνανε μέ ἀβάσταχτα μαρτύρια. Τό ἴδιο καί στην Πόλη, φυλακωθήκανε καί κρεμαστήκανε πολλοί δεσποτάδες».

Οἱ πρωτεργάτες τοῦ 1821, ἦσαν Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί. Εἶχαν συνείδηση τῆς διαχρονικῆς συνέχειας τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τό ὁμολογοῦν ἀπερίφραστα οἱ ἴδιοι. Τό λόγο τους ἀκοῦμε καί σήμερα νά ἀντηχεῖ. «Γι' αὐτά πολεμήσαμε», ἔλεγε ὁ Μακρυγιάννης, δείχνοντας σπασμένες ἀρχαῖες κολῶνες. Καί ὁ πρῶτος Κυβερνήτης τῆς ἐλεύθερης Ἑλλάδος, ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, ἤθελε τά ἑλληνόπουλα νά λαμβάνουν παιδεία ἑλληνορθόδοξη μέ κείμενα Χριστιανικά καί Ἀρχαῖα Ἑλληνικά.

Τιμοῦμε σήμερα ὅλους αὐτούς, γνωστούς καί ἀγνώστους ἥρωες πού μέ αὐτοθυσία ἀγωνίσθηκαν καί ἔπεςαν γιά τήν Ἐλευθερία μας. Κληρικούς καί λαϊκούς, ἄνδρες καί γυναῖκες, ὄπλαρχηγούς στην στεριά, ναυτικούς στην θάλασσα. Τιμοῦμε σήμερα, Ἑλληνες καί Φιλέλληνες.

Στούς πρωτεργάτες καί τούς δραματιστές, σέ εκείνους οί όποιοι σχεδίασαν καί σέ εκείνους οί όποιοι πραγματοποίησαν τό έπος του 1821, δέν όφείλουμε μόνο πολλά, όφείλουμε τά πάντα τήν μετέπειτα ιστορική καί έθνική ύπαρξή μας.

Σέ ένα χρόνο συμπληρώνονται 200 έτη από τήν Έπανάσταση. Έν όψει του 2021, ή Έκκλησία μας προετοιμάζεται για νά τιμήσει μέ τόν τρόπο πού άρμόζει τήν μεγάλη αύτή Έπέτειο. Για νά ξαναφέρουμε στην μνήμη τά γεγονότα. Για νά συναντηθούμε μέ τίς άξίες πού τροφοδότησαν τό έπαναστατικό φρόνημα, τήν μαχητικότητα, τόν πατριωτισμό καί τά δημοκρατικά ιδανικά τών Άγωνιστών.

Η Ίερά Σύνοδος τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, από τό 2012, έχει ξεκινήσει τήν διοργάνωση δέκα έπιστημονικών συνεδρίων για τήν περίοδο τής Τουρκοκρατίας καί τό 1821. Στο τέλος του 2021 θά κυκλοφορηθούν οί δέκα τόμοι τών Πρακτικών μέ όλες τίς είσηγήσεις καί θά είναι στην διάθεση κάθε άναγνώστη.

Σέ συνεργασία μέ τό Υπουργείο Παιδείας, έχει προγραμματισθεί, καί ήδη υλοποιείται, ή διοργάνωση μαθητικών διαγωνισμών για τήν προετοιμασία βίντεο μικρής διάρκειας από μαθητές καί μαθήτριες Γυμνασίων. Τά θέματα άφορούν στην ζωή καί στην δράση μεγάλων μορφών τής προεπαναστατικής, τής έπαναστατικής καί τής μετεπαναστατικής περιόδου.

Προσφέρονται δέ νέα κατηχητικά βοηθήματα σέ γονείς καί κατηχητές, ώστε νά μαθαίνουν τά παιδιά μας μέ κατανοητό καί ευχάριστο μαζί τρόπο, τήν Έλληνική Ιστορία από τήν άρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Η Εϊδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητος σέ συνεργασία μέ τίς κατά τόπους Ίερές Μητροπόλεις έχει προγραμματίσει σειρά λατρευτικών, έπιστημονικών, πολιτιστικών καί καλλιτεχνικών εκδηλώσεων για τό έτος 2021, ώστε νά διαδοθεί στις τοπικές κοινωνίες τό Χριστιανικό καί πατριωτικό μήνυμα του 1821, μέσα στην πληρότητά του.

Ο κόσμος εξελίσσεται. Άλλάζει. Οί κοινωνίες μεταβάλλονται. Η Ελλάδα προχωράει. Έμείς, ως άπόγονοι τών Έλλήνων πού άπελευθέρωσαν «μιά χώρα μικρή· ένα πέτρινο άκρωτήρι στην Μεσόγειο» (Γ. Σεφέρης), έχουμε πάντα τήν άνάγκη νά κοινωνούμε τό «άθάνατο κρασί του '21».

Προχωρούμε μέ επίγνωση τών εξελίξεων, τών απαιτήσεων καί τών άναγκών τής έποχής μας. Στην πορεία αύτή, κρατούμε στην ψυχή μας ζωντανό τόν σεβασμό τών προγόνων μας προς τόν Χριστό καί τήν Ελλάδα.

Σήμερα ή πατρίδα μας και ή ανθρωπότητα όλόκληρη αντιμετωπίζει τήν πανδημία τοῦ κορωνοϊοῦ. Στούς Ἱερούς Ναούς μας πρός ἀποφυγή τῶν συναθροίσεων και τῆς μεταδόσεως τῆς νόσου δέν τελοῦνται τά Ἱερά και Ζωηφόρα Μυστήρια. Ἡ ἐνότητά μας ἀποκτᾶ τήν χάρη τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων μέσα ἀπό τήν θερμουργό πίστη μας, τήν προσευχή μας, τήν μελέτη τοῦ Εὐαγγελίου, τήν ὑπομονή και τήν ἀγάπη μας. Οἱ Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες στεκόμαστε ὄρθιοι μέ ὑπευθυνότητα, ἔχοντας τήν ἐλπίδα μας στόν Θεό. Ὅπως τό Γένος μας ἀντεξε τήν καταπίεση τῆς μακροῦς δουλείας μέ πίστη και μέ προσευχή και ἀνέστη, ἔτσι και σήμερα θά αντιμετωπίσουμε τόν κίνδυνο για τήν υγεία μας μέ σταθερή τήν πίστη μας, εὐαγγελιζόμενοι τό φῶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας.

Τό 1821 μάς ἐμπνέει. Ὡς ἀνεξάντλητη πηγὴ και πρόσκληση ἐγρηγόρσεως. Ἐχουμε χρέος ποτέ νά μή λησμονοῦμε...

Αἰωνία ή μνήμη τῶν ὑπέρ Πίστεως και Πατρίδος εὐκλεῶς ἀγωνισαμένων και ήρωικῶς πεσόντων!

- † Ὁ Ἀθηνῶν ἹΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος
- † Ὁ Θεσσαλονίκης Ἄνθιμος
- † Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν και Γηρομερίου Τίτος
- † Ὁ Μηθύμνης Χρυσόστομος
- † Ὁ Τριφυλίας και Ὀλυμπίας Χρυσόστομος
- † Ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος
- † Ὁ Λευκάδος και Ἰθάκης Θεόφιλος
- † Ὁ Θηβῶν και Λεβαδείας Γεώργιος
- † Ὁ Παροναξίας Καλλίνικος
- † Ὁ Φωκίδος Θεόκτιστος
- † Ὁ Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς Ἰουστίνος
- † Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου Στέφανος
- † Ὁ Σισανίου και Σιατίστης Ἀθανάσιος
- Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς
- † Ὁ Ὁρεῶν Φιλόθεος

Ακριβές Ἀντίγραφον

Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς

† Ὁρεῶν Φιλόθεος

† Ὁρεῶν Φιλόθεος

Κοινοποιήσις:

Εἰδικήν Συνοδικήν Ἐπιτροπήν

Πολιτιστικῆς Ταυτότητος